

Yeşilgöz is geen Wiegel en geen Bolkestein

Posted on 14 juni 2025 by Eduard Bomhoff

De VVD is sterk in de banden met vooral het internationale bedrijfsleven. Grote donateurs mogen dineren met ministers. Zo'n diner-ticket is buiten bereik voor kleine ondernemers. VVD-Godfather Ben Verwaaijen (oud-topman van PTT Telecom en Alcatel) heeft een zomerhuis in Frankrijk waar hij selecte VVD-politici ontvangt en helpt om de koers van de VVD af te stemmen. Ook dan zal het gaan om contacten tussen de VVD-top en met name de multinationals.

Een open deur voor de lobbyisten van de multinationals helpt de penningmeester, maar daarna moet de VVD ook kiezers aantrekken. Hans Wiegel kon dat. Zoals Heer Bommel, de cartoonfiguur van Marten Toonder, altijd een heer bleef, zo had Wiegel altijd het profiel van een betrouwbare, rechtse politicus. De beroemde foto van hem met CDA-leider van Agt in een Haags restaurant was het perfecte beeld. Een heer heeft geen maanden nodig van nachtelijk vergaderen met fanatieke doordrammers als Joop den Uyl en Jan Pronk; nee, een heer dringt een goed glas en dan kun je op hem rekenen. Het kabinet-Van Agt dat het resultaat was van dat diner werd geen groot succes en liet de inflatie nog verder oplopen, en Wiegel was misschien niet

zo'n sterke minister, maar zijn reputatie als betrouwbaar conservatief bleef volledig overeind.

Frits Bolkestein

Frits Bolkestein had meer nodig dan een foto en mooie uitspraken voor de mensen in het land. Hij eiste van critici als Aad Kosto (PvdA) dat ze eerst zouden lezen wat hij had geschreven, in plaats van oppositie te voeren met makkelijke kreten. Bolkestein won respect en vertrouwen als een conservatieve denker – vaak moedig en zijn tijd vooruit. Hij schreef serieuze boeken, zoals – en die titel paste perfect bij hem – *Woorden hebben hun betekenis*. Op pagina 194: 'Maar indien het idee van gelijkwaardige ... culturele waarden wordt overgebracht van de antropologie naar de wereld der werkelijkheid kan het uiteindelijk leiden tot een beleefde vorm van apartheid... In Nederland is de positie van vrouwen vooral van belang... Waar het mij hier om gaat, is dat er over de door mij genoemde fundamentele beginselen niet kan worden gemarchandeerd. Ook niet een klein beetje. Het liberalisme kan dat niet doen zonder zichzelf te verloochenen. Onze multiculturele samenleving kent dus grenzen, namelijk waar deze beginselen in het geding komen.'

Bolkestein wilde het al in 1992, toen de problemen nog maar een fractie waren van nu: controle dat alle meisjes de leerplicht volmaken; geen acceptatie bij de Burgerlijke Stand van polygamie; geen verbloeming bij politie en justitie van de hoge criminaliteit van niet-Nederlandse jongeren. Hij vond dat nodig, want 'na een lange geschiedenis met tal van zwarte bladzijden hebben rationalisme, humanisme en christendom een aantal fundamentele politieke beginselen voortgebracht. Het liberalisme claimt universele geldigheid en waarde voor deze beginselen. ... Dit betekent dat volgens het liberalisme een beschaving die deze beginselen in ere houdt hoger staat dan een beschaving die dat niet doet.' (pagina 182)

Dilan Yeşilgöz is geen Wiegel, geen Bolkestein. Vandaag zal de VVD haar op het schild hijsen, maar de kiezers blijven lauw. Misschien is dat onbillijk, want Yeşilgöz werkt hard, slaat in de Tweede Kamer kritiek vlot terug, en is nooit te vermoeid om na twee praattafels voor de tv er diezelfde dag nog een tafel bij te doen. Maar politiek is vaak onbillijk en hard.

Nederland heeft Rutte twaalf jaar meegemaakt als 'soepel wendbaar', in plaats van 'liberaal'. Dan is het niet vreemd dat de opvolgers Sophie Hermans en nu Dilan Yeşilgöz een grote inspanning moeten leveren om weer als 'liberaal' vertrouwen te

krijgen.

Yeşilgöz doet het heel anders

Yeşilgöz slaagt daar (nog) niet in. Hier debatteert zij bij de laatste Algemene Beschouwingen met Frans Timmermans (PvdA), nu haar concurrent voor het minister-presidentschap: 'Ik vraag: als je wel staat voor de hardwerkende Nederlander, maar vervolgens wil dat de accijnzen duurder worden, dat de energiebelasting niet lager wordt, dat de hypotheekrenteaftrek wordt afgebouwd ... Hoe rijmt dat met elkaar? Hoe verhoudt zich dat dan tot elkaar? Maar als ik dat vraag, gaat de heer Timmermans aan alle kanten terugslaan en uithalen. Dat vind ik jammer, want het was mooi geweest als we elkaar daar op de inhoud hadden kunnen vinden. Maar dat zit er voorlopig niet in, geloof ik.'

Dat was negen maanden geleden; nu komt mogelijke samenwerking met Timmermans al een stuk dichterbij. Dat is wel heel anders dan Wiegel die wees naar Den Uyl en vrolijk riep: 'Daar staat Sinterklaas' of Bolkestein die principieel waarschuwde tegen het socialistische geloof dat de samenleving tot in detail 'maakbaar' is en dat hogere lasten nodig zijn omdat de overheid dan meer kan doen.

Gruwend bij gedachte aan kabinet Yeşilgöz-Timmermans

Yeşilgöz moest vorige week snel een strategie kiezen. Wilders wegstoten omdat regeren met hem nu voor de tweede keer is afgebroken, of PvdA-GL en D66 verketteren omdat die zo ver afstaan van een liberaal beleid. Ze maakte de verkeerde keuze. Als potentiële VVD-kiezers zich toch een toekomstige derde kans voorstellen met de PVV, zullen ze dat associëren met nóg een poging om Nederland strenger en soberder te maken en Europa eindelijk mee te krijgen om afgewezen asielvragers definitief weg te krijgen.

Het eerste mislukte niet alleen vanwege een zwakke PVV-minister – dat kan een volgende keer beter – maar zeker ook omdat ambtenaren, COA en IND tegenwerken. Het tweede – effectief kunnen uitzetten – hangt af van Europa. Iedereen snapt hoe moeilijk dat allemaal zal zijn, maar we kunnen ons niet veroorloven om het op te geven.

Maar als de mogelijke VVD-kiezers zich een kabinet Yeşilgöz-Timmermans voorstellen met een minister Samsom (ex-Greenpeace, PvdA) voor klimaat als opvolger van Rob Jetten met zijn 0,000036 graden, dan staan CO2-dwang en verwoesting van het bedrijfsleven zo ver weg van vrij en liberaal, dat ze gruwend vertrekken en toch maar kijken in de richting van PVV, BBB, JA21 of FvD.

Obama was een uitzondering in de politiek die een verkiezing kon winnen met zijn almaar herhaalde positieve slogan 'Yes, we can'. Meestal spelen politici in op negatieve angstgevoelens. Trump won voor de tweede keer, niet omdat heel Amerika gelooft in MAGA, maar omdat een meerderheid de buik vol had van woke, van onbeheerste immigratie en van oneerlijke discriminatie op de arbeidsmarkt en aan de universiteiten.

Grote teleurstelling voor de VVD

Yeşilgöz is nog niet zo gevestigd als Wiegel en Bolkestein. Ze kan de liberale beginselen niet zelf winnend uitdragen, en moet dus een duidelijk beeld construeren van haar tegenstanders en van waar zij tegen is. Dan is 'we willen toch niet de dwang van mensen als Timmermans, Jetten en Samsom?' sterker dan 'willen we echt PVV en BBB nog een kans geven?' Lach me maar uit op 29 oktober als ik het mis heb, maar mijn voorspelling is een grote teleurstelling voor de VVD van Dilan Yeşilgöz.

Eduard Bomhoff is auteur van onder meer [Het casinopensioen – en andere brandende kwesties](#) (2024).

Wynia's Week verschijnt drie keer per week, **156 keer per jaar**, met even onafhankelijke als broodnodige artikelen en columns, video's en podcasts. U maakt dat samen met de andere donateurs mogelijk. Doet u weer mee? Kijk [HIER](#).
Hartelijk dank!